

Sygn. akt **II AKa 102/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski (spr.) SA Andrzej Mania
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Christophera Świerka

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015 r. sprawy

K. S.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt III K 248/14

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. kwotę 147,60 (stu czterdziestu siedmiu i 60/100) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II AKa 102/15

UZASADNIENIE

K. S. został skazany następującymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 16 marca 2001 r., sygn. akt II K 210/00, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 grudnia 2001 r., sygn. akt IV Ka 619/01, za czyn z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w okresie od 21 grudnia 1999 r. do 22 grudnia 1999 r., na karę 130 stawek dziennych grzywny po 10 złotych każda,

2. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 23 sierpnia 2004 r., sygn. akt V K 732/04, za czyn z art. 278 § 1 w zw. z art. 12 kk, popełniony w okresie od 7 lutego 2002 r. do 14 lipca 2002 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 17 listopada 2005 r. oraz karę grzywny w rozmiarze 30 stawek dziennych po 10 złotych każda,

3. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 18 kwietnia 2005 r., sygn. akt VI K 228/05

a. za czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 29 października 2004 r., na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

b. za czyny z art. 270 § 1 kk, popełnione w dniach: 10 i 29 października 2004 r., 21 stycznia 2004 r., stanowiące ciąg przestępstw, na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

którym orzeczono karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

2. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 31 sierpnia 2007 r., sygn. akt VI K 579/07, za czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w okresie od 16 maja 2002 r. do 27 maja 2002 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, której wykonanie zarządził postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 2 grudnia 2010 r.,

3. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 8 lutego 2008 r., sygn. akt VI K 1004/07, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 7 lipca 2008 r., sygn. akt IV Ka 698/08:

a. za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w dniach 31 maja 2005 r. oraz 15 czerwca 2005 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności,

b. za ciąg przestępstw z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w dniach 6 czerwca 2005 r. oraz 8 czerwca 2005 r., na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

c. za ciąg przestępstw z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony 10 czerwca 2005 r., od 10 czerwca 2005 r. do 15 czerwca 2005 r., od 10 czerwca 2005 r. do 27 czerwca 2005 r., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

którym orzeczono karę łączną 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania od 29.11.2007 r. do 09.01.2008 r.,

4. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 29 września 2008 r., sygn. akt V K 601/08, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 13 lutego 2009 r., sygn. akt IV Ka 1553/08, za czyn z art. 286 § 1 kk, popełniony w dniu 20 października 2004 r., na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności,

5. Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt IV K 183/09:

a. za ciąg przestępstw z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w dniach od 25 listopada 2006 r. do 12 grudnia 2006 r. oraz od 02 kwietnia 2007 r. do 30 maja 2007 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 złotych każda,

b. za czyn z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dacie bliżej nieznannej nie później jednak niż 08 stycznia 2007 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

c. za czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 9 stycznia 2007 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

d. za ciąg przestępstw z art. 270 § 1 kk, popełniony w dniach: 24 marca 2007 r., 25 kwietnia 2007 r., w dacie nieustalonej nie później jednak niż w dniu 07 maja 2007 r., 6 czerwca 2007 r. oraz 13 czerwca 2007 r., na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

którym orzeczono karę łączną 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności,

6. Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 9 listopada 2010 r., sygn. akt III K 493/10, za czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 3 stycznia 2007 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

7. Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 27 października 2010 r., sygn. akt III K 778/10, za czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony od 22 do 23 stycznia 2007 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

8. Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 29 sierpnia 2011 r., sygn. akt IV K 12/11:

a. za ciąg przestępstw z art. 270 § 1 kk, popełniony w dniach: 23 marca 2007 r. oraz 16 maja 2007 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

b. za ciąg przestępstw z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniach: 27 marca 2007 r., 28 marca 2007 r., 5 kwietnia 2007 r., 17 maja 2007 r., 21 maja 2007 r. oraz 30 maja 2007 r., na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c. za czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk z zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony 16 maja 2007 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

którym orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności,

9. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 6 września 2011 r., sygn. akt II K 738/11, za ciąg przestępstw z art. 272 kk w zb. z art. 270 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniach 23 maja 2006 r., 25 maja 2006 r. oraz 7 lipca 2006 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

objętymi następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 września 2012 r., sygn. akt II K 156/12, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2013 r. sygn. akt IV Ka 1694/12, którym:

a. połączono kary pozbawienia wolności opisane w pkt 2 i 4 i orzeczono karę łączną w rozmiarze 1 roku i 10 pozbawienia wolności,

b. połączono kary pozbawienia wolności opisane w pkt 3 i 6 i orzeczono karę łączną w wymiarze 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności,

c. połączono kary pozbawienia wolności opisane w pkt 5,7,8,9,10 oraz 11 i orzeczono karę łączną w wymiarze 7 lat pozbawienia wolności,

10. Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 września 2014 r., sygn. akt. III K 167/14, za czyn z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w okresie od 6 lipca 2006 r. do 18 lipca 2006 r., na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem łącznym z dnia 17 marca 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III K 248/14:

I. stwierdził, że wyrok łączny Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 24 września 2012 r., sygn. akt II K 156\12 w zakresie punktu V i VI części dyspozytywnej utracił moc,

II. rozwiązał kary łączne orzeczone: wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 8 lutego 2008 r., sygn. akt VI K 1004/07, wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt IV K 183/09 i wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 29 sierpnia 2011 r. - sygn. akt IV K 12/11,

III. na podstawie art. 91 § 2 kk połączył K. S. jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 5,7,8,9,10,11 i 12 części wstępnej wyroku i wymierzył mu karę łączną w rozmiarze 7 (siedmiu) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie III części dyspozytywnej wyroku zaliczył okresy faktycznego pozbawienia wolności od dnia 29 listopada 2007 r. do 09 stycznia 2008 r. i od 26 marca 2009 r. do 25 września 2009 r.,

V. na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego wobec umorzył,

VI. na podstawie § 2 ust. 3 w zw. z § 14 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. kwotę 147,60 zł (stu czterdziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy), która obejmuje kwotę 27,60 zł. (dwudziestu siedmiu złotych i sześćdziesięciu groszy) należnego 23% podatku VAT, z tytułu zwrotu kosztów obrony udzielonej skazanemu z urzędu,

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego w całości od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od orzeczenia wywiódł obrońca skazanego zaskarżając je w części dotyczącej orzeczenia o karze – na korzyść skazanego. Wyrokowi temu zarzucił „obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 438 pkt 4 k.p.k., poprzez rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego K. S. kary łącznej w rozmiarze 7 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności”. Tak podnosząc, obrońca skazanego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie skazanemu kary zgodnie z zasadą pełnej absorpcji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów obrony udzielonej skazanemu z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się oczywiście bezzasadna.

Na wstępie wskazać należy, że przestępstwa, za które orzeczono karę łączną, pozostawały w zbiegu realnym i prawidłowo Sąd Okręgowy zastosował przepisy art. 85 k.k. i art. 86 k.k. oraz wynikające z nich zasady łączenia kar. Kwestia ta jednak nie była podważana przez apelującego, zatem rozważeniu podlegał wyłącznie wymiar kary łącznej analizowany przez pryzmat postawionego w apelacji zarzutu jej rażącej niewspółmierności.

Przechodząc zatem do zarzutu apelacji wskazać należy, iż rażąca niewspółmierność kary, o jakiej mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar za przypisany czyn nie uwzględnia należyście stopnia jego społecznej szkodliwości oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, przy czym jednocześnie uwzględnić należy przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego. Zarzut rażącej niewspółmierności kary zatem można trafnie podnosić, gdy wymierzona kara nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przypisanego czynu, jak i osobowości sprawcy - innymi słowy, gdy jest w odczuciu społecznym karą niesprawiedliwą. A tego w przedmiotowej sprawie nie ustalono.

Wymiaru kary łącznej Sąd dokonuje w granicach wyznaczanych przez orzeczone kary, tj. karę najsurowszą oraz sumę kar i w tych granicach, uzupełnionych dodatkowo o granice danego rodzaju kary oraz regulacje szczególną, zawartą w

art. 86 § 1 k.k. W niniejszej sprawie granica wyznaczona przez wymierzone skazanemu kary wynosi od 2 lat i 6 miesięcy do 13 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności. W ramach określonych przez dyrektywy i zasady wymiaru kary, Sąd uzyskuje możliwość swobodnego wyboru wysokości kary łącznej, przy czym nie może przy jej wymiarze odstąpić od zasady indywidualizacji, uwzględniającej dyrektywy prewencji, tak indywidualnej jak i ogólnej. Jakkolwiek - zgodnie z art. 86 § 1 k.k. - przy orzekaniu kary łącznej możliwe jest zastosowanie zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i zasady pełnej kumulacji, to jednak należy pamiętać, że zastosowanie każdej z tych zasad jest rozstrzygnięciem skrajnym, które może być stosowane wyjątkowo i wymaga wnikliwego umotywowania w uzasadnieniu wyroku (vide: wyrok SN z dnia 2 grudnia 1975 r., Rw 628/75, OSNKW 1976, nr 2, poz. 33). Fakt, iż przestępstwa popełnione przez skazanego skierowane były przeciwko tym samym dobrom: mieniu, obrotowi gospodarczemu i dokumentom, sam w sobie nie jest wystarczającym dla zastosowania zasady pełnej absorpcji. Bliskość podmiotowo-przedmiotowa popełnionych przestępstw nie stanowi bowiem na tyle istotnej przesłanki wymiaru kary łącznej by ograniczać ogólne zasady wymiaru kary z art. 53 k.k. Zatem wymierzając karę łączną przede wszystkim należy mieć na uwadze cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego. Wobec czego nie należy tracić z pola widzenia, iż skazany począwszy od 2001 roku był aż 12 razy karany. Przestępstwa popełnił na przestrzeni 2 lat (2005-2007) i choć nie jest to czynnik eliminujący zastosowanie zasady absorpcji, jednak stanowi o okolicznościach, które dopiero teraz mogą być przedmiotem oceny sądu. Niewystarczającą natomiast dla pozytywnej prognozy kryminalnej jest krytyczna postawa skazanego wobec popełnionych przestępstw. Dobre sprawowanie podczas odbywania kary natomiast należy do obowiązków skazanego.

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, iż zarzucane w apelacji niezastosowanie zasady pełnej absorpcji, uzasadnione jest przede wszystkim względami prewencji indywidualnej, która ma na celu zapobiegać powrotowi sprawcy do przestępstwa. Należy bowiem mieć na uwadze, iż uprzednia karalność skazanego nie uświadomiła mu powagi konsekwencji, jakie pociąga za sobą popełnianie przestępstw i skutecznie nie przekonała go o nieopłacalności takiego postępowania. A w tych okolicznościach wychowanie sprawcy nie może być tożsame z pobłażaniem mu i koniecznością wymierzenia kary łagodnej, gdyż w tej sytuacji jedynie kara izolacyjna pozostaje czynnikiem wychowawczym, pozwalającym na uzmysłowienie sprawcy faktu nieopłacalności łamania prawa i związanych z tym konsekwencji. Prewencja ogólna natomiast winna kształtować właściwe postawy w społeczeństwie, być wyraźnym sygnałem dla społeczeństwa, że sprawcy tego typu zachowań nie mogą liczyć na pobłażliwe traktowanie. Dlatego w ocenie Sądu Apelacyjnego łączna kara jaką miałby odbyć skazany w wymiarze 13 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności, skrócona do 7 lat i 4 miesięcy jest znacznie korzystniejsza dla skazanego niż orzeczone kary jednostkowe, stąd o rażącej niewspółmierności mowy być nie może.

Nie znajdując zatem podstaw do podzielenia zarzutów apelacji Sąd Apelacyjny uznał, iż kara została ukształtowana prawidłowo, dlatego też zaskarżony wyrok utrzymano w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Na podstawie art. 624 k.p.k. Sąd Odwoławczy zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów związanych z postępowaniem odwoławczym uznając, że ich poniesienie byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe ze względu na jego obecną sytuację majątkową, w szczególności na nieodpłatne zatrudnienie w zakładzie karnym.

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu przed Sądem Apelacyjnym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 635) w związku z art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k., § 2 ust. 3, § 14 ust. 5, § 19 pkt 1 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 461).